

базується на таких їх особливостях: вони є головним засобом реалізації стратегії економічного розвитку підприємства; тісно пов'язані з операційною діяльністю; забезпечують вищий прибуток ніж фінансові інвестиції; мають високий ступінь протиінфляційного захисту; забезпечують підприємству стійкий грошовий потік.

Але перш ніж приймати рішення щодо включення реальних інвестицій в портфель, необхідно врахувати і їх недоліки: вони піддається високому ризику морального старіння; є найменш ліквідними серед інших об'єктів інвестування.

Вітчизняні підприємства вкладають свої капітали в об'єкти фінансового інвестування (в основному на депозит) з метою отримання прибутків і збереження капіталу від інфляції. Але їх рівень буде значно нижчим, хоча і забезпечить регулярність грошових надходжень.

Отже, слід зазначити, що для підприємств України характерне формування інвестиційного портфеля, що включає об'єкти реального і фінансового інвестування у співвідношенні 90:10. Перспективи таких форм фінансових інвестицій як вкладення капіталу в статутні фонди інших (спільних) підприємств, вкладення у золото та у цінні папери достатньо обмежені через високі ризики та нерозвиненість фондового ринку.

УДК 330.322

В.В. Ржепішевська, к.е.н., доцент

О. Разживіна, магістр

*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

СПОСОБИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОРТФЕЛЕМ ПІДПРИЄМСТВА

Одним з найважливіших аспектів інвестиційної діяльності підприємства є формування інвестиційного портфеля та його вчасна реструктуризація. Для формування оптимального

інвестиційного портфеля підприємство може застосовувати один із способів управління ним.

На практиці існує два способи управління інвестиційним портфелем підприємства: самотійний і трастовий. При самотійному способі всі управлінські функції, пов'язані з портфелем, виконуються менеджерами підприємства. Для цього створюється спеціальний структурний підрозділ – відділ інвестування, який визначає цілі портфеля; розробляє стратегію і тактику управління портфелем; здійснює оперативне планування руху коштів в портфелі виходячи із заданих цілей; виробляє операції, пов'язані з управлінням портфелем; аналізує склад, структуру і динаміку руху коштів у портфелі; приймає і реалізує практичні рішення, спрямовані на ревізію портфеля, його перегляд та реструктуризацію. На підприємствах з невеликим інвестиційним портфелем функції відділу інвестування зазвичай виконує один кваліфікований інвестиційний менеджер із залученням фахівців із інших відділів підприємства на тимчасовій основі.

При трастовому способі підприємство на основі договору довірчого управління майном (трасту) передає функції управління портфелем іншій юридичній особі, що займається подібною діяльністю (інвестиційний фонд, інвестиційна компанія).

Після закінчення певного часу спочатку сформований інвестиційний портфель підприємства вже не може розглядатися в якості оптимального і найкращого для інвестора у зв'язку зі зміною його інвестиційних переваг, прогнозних оцінок або відношення до ризику і дохідності. В цьому випадку інвестиційний менеджер повинен переглянути портфель. По-перше, він повинен визначити, яким буде новий оптимальний портфель; по-друге, виявити ті види паперів в існуючому портфелі, які необхідно продати, і ті, які слід купити натомість; по-третє, реструктурувати наявний портфель.

Основним способом реструктуризації інвестиційного портфеля є продаж частини його активів і купівля інших або вкладення в безризиковий актив. Цей спосіб дорогий, тому що

пов'язаний з певними додатковими витратами для інвестора (наприклад, комісійні брокерам і портфельним менеджерам, втрати від зміни цін на папери, різниця між ціною покупки і продажу цінних паперів, податки з отриманого прибутку і т. п.). Для того, щоб перегляд портфеля був ефективним, вигоди від ревізії повинні перевищувати витрати, забезпечувати збільшення очікуваної дохідності, а також зменшення ризику портфеля.

Для зниження витрат багато менеджерів вдаються до стратегії перегляду портфеля відносно не окремих паперів, а цілих класів активів. Такий альтернативний метод отримав назву Overlay-стратегії. Дана стратегія базується на використанні інноваційних фінансових інструментів, що дозволяють відокремити ризики, до яких схильні інвестиційні активи, від самих активів. Такими інструментами є похідні цінні папери (ф'ючерсні, форвардні і опціонні контракти), а також угоди своп. Їх застосування дозволяє змінити величину ризику, якому піддані первинні активи, без додаткового продажу або покупки цих активів.

Отже, від вибору способу управління інвестиційним портфелем підприємства залежатиме наповнення цього портфеля та можливості контролю за ним. Постійний моніторинг інвестиційного середовища дозволить оперативно реагувати на його зміни і забезпечить ефективний процес реструктуризації інвестиційного портфеля.

УДК 330.322

В.В. Ржепішевська, к.е.н., доцент

О.С. Явтушенко, магістр

*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ